

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDÚMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK :

Műhelyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
 Utólagos: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: **Dr. Varga Lajos.**
 Felelős szerkesztő: **Békásy Jenő.**

Egyes szám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Barázdák.

Elkoptatott frázis volna azt írni, hogy megrendült a király iránt a nemzet bizalma. A súlyos politikai válság alatt már régen megrendült a bizalom és ma már sajnos ott állunk, hogy teljesen el is veszítettük azt. A közhangulat mutatja, a nép, a felséges nép, mely itél még a királyra fölött is. Bécsből tegnap este érkeztek meg a vezérek. Ezekre menő embertömeg várta őket a budapesti pályaudvarnál és a köztársaságot éltették. Kossuth és Polónyi beszéltek a néphez, csendesíteni akartak és szavaikkal ellenkező hatást értek el. Az idők jele! Az új negyvennyolc!

Debrecen városában és az egész megyében nagy megütközést keltett a király elutasító magatartása és sok minden eshetőségről beszéltek az emberek. Debrecen városa és Hajdúvármegye mindenkor előljárt a hazafiságban és a nemzeti küzdelmekben az első helyet foglalta el magának. Most, mikor újra veszélyben van a hazá, az alkotmány és a nemzeti függetlenség, Debrecen városának s Hajdúvármegyének titakozni kell az uralkodói önkény ellen a törvényhatóságban és népgyűlésen egyaránt. Hisszük, hogy az meg is történik.

Mi lesz? Jön az osztrák katonai egyeduralom a császlai beamter rendszerrel vagy fegyvert ragad a magyar nemzet és újra szabadságharcot vív?

Kér volna a nemzet százazreinek elvéreznie. Inkább jöjjön a nemzet minden rétegét összeforrasztó, a pártoskodást megszüntető abszolútizmus. Az egységessé lett nemzet oly hatalmas ellenállást fog kifejteni, hogy a császár kénytelen lesz mezeadni minden követelésünket, ha a monarchia összeomlását ki akarja kerülni.

Mit ér majd az ő egységes hadserege ha a magyar katonák az ellenségben szövetségest fognak látni?

Az uralkodót roppant csalódás fogja érni. A magyar nemzet nem kezd forradalmat, amint Bécsben gondolják és szeretnék. Nem. A magyar nemzet várni fog a kedvező alkalomra, amikor döntő csapást mérhet ellenségeire.

Sokat tanultunk és okultunk most. Nincs az országban magyar ember, aki ne érezné és ne tudná, hogy nincs semmi őszinteség és jóindulat a Habsburg család tagjaiban nemzeti törekvéseink iránt. Keserves a csalódás, de a kiábrándulásra szükség volt.

Sokkal jobb a hazug rokonszenv helyett az őszinte gyűlölet.

A politikai gonosztevők típusait immár „Zeysig”-nek fogják hívni ezután, ha azok magas helyen állarak és tilos kiletüket fűkészní.

Mióta a magyar nemzet az osztrák politikai irányzatot, az országban halálra ítélte, azóta minden gszságot elkövetnek a nemzet ellenségei, hogy a nemzeti irányzat hiveit megtörjék, a koalíciós pártok egységét szétbontsák és a nemzeti ellenállást erejétől megfosztsák.

Pénzzel, fenyegetéssel, kedvező ígéretekkel igyekeztek a nemzeti egységet összetörni, de a Zeysig ügynél piszkosabb cézzal semmit sem követtek el.

A Zeysig-féle rőpiratnak az volt a célja, hogy a koalíciót király és hazaárulónak tüntesse fel s így politikai hitelét a nemzet és külföld előtt tönkre tegyék. Az osztrák kamarilla piszkos sugalmazására kellett, hogy ezt a határtalanul gyalázatos ügyet elkövesse valaki. Mert Zsigány csak közönséges eszköz volt. Azt az alakot egyszerűen megfizették és pontkum. A bűnös sokkal előkelőbb és sokkal pénzezebb gavallér.

De az rendkívül szomorú, hogy ennek a sokat szenvedett nemzetnek annyi a megátalkodott ellensége, hogy soha sem tudja, honnan kell védekeznie.

Az a szomorú, hogy Ausztria a melylyel közös állami háztartásban élünk, gyűlölt, gonosz és engesztelhetetlen ellenségünk s így a béke áldásait egy komisz szomszédal élvezni nem lehet.

Bár Bécsben furesán akartak határozni sorsunk felett, pedig tudják és most már nyomoztatólag érzik is, hogy ezt a nemzetet csak a legerőteljesebb nemzeti és a legfüggetlenebb gazdasági politika védheti meg attól a veszedelemtől, amelyet számára osztrák ellenségei szőnek.

Unbedingte Unterwerfung.

Debrecen, szeptember 25.

A magyarországytűlés képviselőháza 1848-ban december 31-én tartotta utolsó ülését Pesten. Ekkor határozott el a kormánynak és az országgyűlésnek Debrecenbe menekülése a nemzet leigázására teljes hatalommal beküldött és Budához már erősen közel-

gett Windisch-Grätz Alfonz hercegnek vérszomjas zsoldos serege elől.

A képviselőház elhatározta azt is, hogy küldöttséggel keresi fel ezt a tejhatalmu császári megbízottat, hogy őt Magyarország szabadságának, becsületének és jólétének megóvása mellett fegyverszünetre vagy békekötésre szólítsa fel.

Ez a Windisch-Grätz az akkori feljegyzések szerint nem azért dolgozott erősebben Magyarország eltiprásán, mintha a többinél jobb hadvezér lett volna, hanem azért, mert azt a 20 millió forintot szerette volna visszakapni, melylyel neki a Habsburg-család tartozott.

Ez a — mint látjuk — sok millió erejéig érdekelt Windischgrätz herceg 1849 január 3-ikán fogadta a képviselőház küldöttségét a Fejérmegyei Bicskén, de nem mint küldöttséget, hanem mint magánszemélyeket.

Fel van jegyezve a történelemben, hogy ez a Windischgrätz a küldöttség tagjaival mint magánszemélyekkel is udvariasan bánt, bizonyára le is ültette őket, velük hosszasan elbeszélgetett, még eldicsekedett azzal is, hogy ő az a nagy hadvezér, aki a bécsi felkelést leverte, jóllehet két tűz közé szorult: elől a bécsi felkelőknek százezernyi fegyveres csapata, hátul pedig a határszéleken már Bécs alatt nyargalászó magyar felkelők. Ő vele akarnak hát kikezdeni a magyarok? Hiszen ő a — Kacor király — mindeneket meg tud regulázni, olyan nagy a hatalma! És ha már egyszer ide jött, ki nem takerdik innen az ország feltétlen meghódolása — unbedingte unterwerfung — előtt.

Kacor Windischgrätz nagy csinadrattával ugyan, de kardcsapás nélkül be is vonult Pestre; a város kulcsait mint nagyszerű diadalmi jelvényeket fia a fiók Kacor által nyomban elküldötte I. Ferenc Józsefnek Olmützbe. Ő Kacorsága pedig szépen elszállásolta magát a budai királyi várakba.

De a kacor királyság nem sokáig tartott, Kápolna, Szolnok, Isaszeg és Gödöllő mellett vívott csaták kitépdesték ő kacorságának karmait, és a hova előbb a győztes hadvezérnek pukkadásig duzzadó önérzetével vonult be: alig néhány hét múlva mint a vert eb, von-

Nyári ruhákat

legszébben tisztít

Hrabéczy Antal

ruhafestő és vegyészeti tisztító intézete

Debrecen,

Széchenyi-utca 42. szám.

szolta be magát Pestre a honvéd szuronyok által megtizedelt seregének roncsaival.

Vajjon visszagondolt-e ekkor Kacor Windischgrätz Alfonz herceg ur a bicskei jelenetre? Jutott-e eszébe az, hogy röviddel előbb ő a szurony erdők élén unbedingte unterwerfungot, feltétlen meghódolást követelt? Megviliant-e agyában a szerenese forgandóságának gondolata? Mindez ma már mellékes ő Kacorságára nézve, de nekünk magyaroknak lehetetlen nem gondolni mindezekre ma, a mikor nemzeti nagy létünk forog a császár kockáján!

Ő Felsője I. Ferencz József Magyarország és társországainak koronás Apostoli királya meghívta magához az országgyűlés képviselőházának, tehát a nemzetnek többségét képviselő szövetkezett ellenzéknek vezérferfiát. Derék becsületes jó magyar hazafiakat. Nem maguktól, nem is a képviselőháznak határozatából mentek, mint az 1848-iki küldöttség Windischgrätzhez, még csak nem is a szövetkezett pártoknak akaratára birta rá őket a bécsi utra, hanem maga Ő Felsője koronás királyunk hívta őket magához. Bizonyára azért, hogy atyai szívének legteljesebb jóindulatával, sze etetének legforróbb melegségével tanácskozzék velük a szomorú magyarországi válságnak megoldása felett; hogy bizonyosságot tegyen országvilág és a történelemnek le nem kenyerizhető ítélőszéke előtt a felől, hogy királyi esküjéhez hiven, uralkodói legszigorubb kötelességérzettel ennek a nemzetnek akarja javát és feleltetni azt a tenger gonoszságot, mit *dicsőségesen* uralkodott elődei velünk elkövettek. Hogy tetteikkel bebizonyítsa, mikép a „legalkotmányosabb“ jelző nem a rút hizelgés és szolgálalkúságnak üres cafrangja, hanem kézzel fogható valóság és igazság, melynek ő, a legelső magyar ember alkotmányos tettekkel adott tartalmat és jogosultságot.

Irtóztató a kiábrándulás! Ugy érez-

zük magunkat, mintha agyunkat hirtelen iszonyú ütés érte volna. Elkábulunk, ereinkben a vér megszibbadt.

A legalkotmányosabb királya kívánságára megjelent férfiakat le se ülteti, meg sem szólítja, hanem papírlapot vesz elő és arról ismétli Windischgrätz herceg ő kacorságának szavait: unbedingte unwerfung, — feltétlen meghódolás a császári akarat előtt!

Eanyi, csupán ennyi a mit mondott, de micsoda izenet ez a magyar nemzethez!

Mit, nemzethez? A magyar néptörzshöz, a mely a nagy egésznek, az egységes osztrák császárságnak egyénileg csak egy faja, területileg csak egy kiegészítő része!

Soha sem fogja megengedni, hogy ez a néptörzs, bárha ezeresztendőnek vérzivatarjait is dicsőségesen kiállotta, — nemzette legyen. Soha sem fogja megengedni, hogy ennek a néptörzsnek jogai legyenek a hadsereg kérdésében, de annál inkább elvárja a kötelezettségeknek teljesítését: az ujjoncokat és azt a potom 400 milliót azonnal és feltétlenül meg kell szavazni és kifizetni, a melyet a vitéz kacor generális urak — saját szakállukra ugyan — de a nemzet bőrre már jó ideje törvényes felhatalmazás nélkül elköltöttek.

És aztán meg kell szavazni az általi költségvetést, hogy a prés — tekintettel a szüreti idényre — működésbe legyen hozható, hogy préselje belőlünk az adót a törvénytelen kormányoknak.

De meg kell szavazni a kereskedelmi szerződéseket is, hogy vagyonunkat, jövedelmünket, egész gazdasági életünket áldozzuk fel újra Ausztriának és a mi leghűségesebb és legerősebb szövetséges társunknak: Németországnak.

Aztán pedig, hogyha a nagyon is szűknek bizonyult 67-es nadrágszíjjon tágitani akarnánk: hát nekünk magunknak a néptörzsnek ez is tilos. Csak

akkor lehet, hogyha ezt a velünk egy sorban levő többi néptörzsek a mi kedves jó osztrák sógoraink is úgy akarják! Külömben nem.

Igy értelmezi ő felsége az apostoli magyar király a föltétlen meghódolást. Meghódolást a császárnak, annak a császárnak, aki 1849 ben Pest városának kulcsait mint a legyőzött ellenségtől elvett diadalmi jelvényeket vette át a kacor fiók kezeiből, aki 1849. okt. 6-án . . .

Ejh! minek is emlegessük mindezt! Ne izgassuk magunkat, nehogy higgadt-ságunkat elveszítsük.

Windischgrätz, a leveretésünkre küldött császári biztos legalább udvarias volt a nála küldetésben megjelent magánszemélyekkel; ő felsége a magyar nemzet felkent királya szóhoz sem hagyja jutni a nemzetnek általa meghívott képviselőit. Windischgrätznek talán 20 milliója volt a kockán, ámde ő felsége és az egész uralkodó család máig és mindig adósai a magyarnak a dynasztia megalapíthatásáért és a dynasztiának — vajjon ki tudja hányszor — történt megmentéséért.

Jegyezzük fel ezt a fogadtatást, mint a dynasztikus hálának stilszerű megnyilatkozását.

Magát a császári napi parancsot pedig mint ütleget szintén tudomásul vesszük. De mint olyant, amely alatt a vas megkeményedik, tömörebb, erősebb lesz.

Mi is tömörülünk ennek az ütésnek sulya és fájdalma alatt.

Ellenállásunk fokozódik.

Jönnek majd ismeretlen sötét alakok, a kik fellovalni akarnak bennünket törvénytelen ségek elkövetésére. Vigyázzunk! Nehogy a titkos ügynökök által támasztott zavargások ürügye alatt sortűzet kapjunk jogaink, alkotmányunk, nemzeti létünknek védelméért.

A mi fundamentumunk az ezeréves történelem, amazoké az erőszaknak, a zsarnokságnak rozsdás fegyvere.

Egy tárcsa, aminek nincsen vége.

Vagy:

Tessék megoldást találni!

Aki nem szereti a befejezetlen történeteket az, kérem ne olvassa el ezt a tárcsát: mert itt van kezdet, van folytatás, de vég nincs. Nem is lehet; nem tudom befejezni. Vége szakad a tárcsának, az elbeszélésnek, a tudományomnak és én még most is ott állok a hentesüzletben Virág Rózsika kisasszony mellett, abban a gyalázatosan kellemetlen és szégyenletes szituációban, amibe a körülmények véletlen alakulata, a sorsharag és az én nagyszámam kergetett bele. Kérem a tárcsának nincs befejezése, de vannak meg szivlelendő tanulságai. Egy kétségbeesett szerencsétlen fióás kéri önöket, olvassák el a sorokat és ha tudnak adjanak tanácsot, hogy rettenetes helyzetemből ki tudjak menekülni — és tárcsámat be tudjam fejezni.

Mert én még mindig ott állok maflán, ijedten, tehetetlenül a hentes üzletben Virág Rózsika kisasszony mellett és nem találok ötletet, nem találok kivezető utat, hogy önerzetem se legyen megsértve, nevetséges se legyek, jó tárcsáim is válják belőlem — és a sonka is ki legyen fizetve . . . Könyörgöm, könyörüljenek rajtam és találjanak önkérem megoldást, mert nekem megállt az eszem. Elvette az ijedtség. Nem bírok gon-

dolkozni. Pedig a hentes már tartja a tenyerét és én . . .

De hadd mondok el az én szomorú esetemet!

Világpolgár vagyok. Az életnek csak a szépért, érdekességeiért lelkesedő diletánsa lévén, komoly problémákon, tudományos számárságokon nem igen szoktam elrágódní. Asszony, bál, kártya, lóverseny pass, ezt felveszem. Gondjaim nem igen vannak; élem az életemet. Otthonosan mozgok, akár a rivierai strandon, akár a dieppei esplandon (habár még soha sem voltam egyik helyen sem) Mert megsugom önöknek, hogy én, a háromforintos kravátlit hordó gavallér nagyon gyakran szenvedek pénzhányban. Lévé — a mai gyalázatos társadalmi berendezés következtében — csak havi 65 forint fizetésem.

Megeskivem, sőt szerénykedés nélkül mondván ez a gyakoribb eset, hogy míg elegánsan felöltözve járom az élénk körutakat, szükség esetén egy 10 fillérest sem volnék képes felváltani. Apámtól mindössze egy jó tanácsot örökölttem:

— Fiam, monddta, bármely sorsod legyen, ne feledd hónap elején mindig kifizetni a lakpénzt és a kosztodat. Aztán, ha ki is fogysz közben az aprópénzből, van hova a fejedet lehajtani és nem kell éhezned.

Ezt a tanácsot mindeztideig meg is őriztem. Hónap elején lefizettem a lakás és kosztdíjat aztán gondatlanul élek tovább. Gondatlanul — de pénztelenül is. Mert érezve biz-

tosított helyzetemet, megmaradt pénzeszkém hamar uszik el egyéb élvezetekre Ah azok az élvezetek! Oi azok az asszonyok!

Külön fejezet! Az asszonyokról külön kell szólnom. A nőknek igazán nagy szerencsájuk van énnálam. Nekem miadnyájan tesszenek! Nem tudnék élni, nem tudnék létezni, ha nem forgolódnatnék állandóan nők körül. Van nekem egy kedves kis ismerősöm; Virág Rózsika a neve, varróleány, de nagyon tisztességes! Ismerem már vagy fél esztendeje. Jó barátok vagyunk. Megengedi, hogy este munkájából hazatérve, elkísérhessem otthonáig, apróbb szolgálásokat tehetek neki, egy kis cukrot, egy kis virágot elfogad tőlem a szőke haju, kék szemű, karcu leányka, egyéb semmi. Pont. Ez a leány maga a született erkölcs. Talán épen ez tetszik nekem és ezért tartok ki hűen mellette.

Ma estefelé (oh bár ne történt volna) ismét ott álltam a ház előtt, honnan 8 óra felé szokott munkája végeztével kijönni.

Harangoztak. Kellemes juliusi este volt. Az utcákon vidám pártok haladtak nevetgélve. És én szomorúan gondoltam arra, hogy ismét nincs a zsebemben egy huncot krajcár sem De aztán hirtelen jókedvem lett. A nyitott kapun kilebbent a szép Rózsika és megpillantva engem, felém sietett.

— Ugy látszik réam vár Elefánt ur! mondotta és barátságosan nyújtott kezét.

— Oh kisasszony, hát várhatok ebben

Gyáva pipogya fráter az, a ki fél tőle, hazaáruló gaz és becstelen az, a ki nekik meghódol.

Windischgrätz ő kacorságának gőgjét megalázta a Magyarok Istene a dicső honvédek szuronyai által. Mint akkor, úgy most is győzni fog, mert győznie kell a nemzeti igazságnak, a honszerelemnek a poklok kapui felett is.

Az ilyen titlegek váltják ki a magyar szabadságot!

Legyünk hát higgadtak és kitartóak.
Dr. Varga Lajos.

A politikai válság

A vezérek bécsben maradtak.

Mi fog következni?

Senki sem tudja, senki sem bírja elképzelni, hogy mit hoz reánk a holnap nap. Az általános megdöbbenés tartja lekötve a kedélyeket, hogy alkotmányos királyunk akkor, midőn a nemzet vezéreit tanácskozássra, egyezkedésre hívja össze magához — a legridegebb, a legbátrabb módon bocsátotta el magát olyan programmal, aminővel a többség nem vállalhat kormányt.

Mi fog hát történni ezután? Ujabb tárgyalások a hamarosan előszedett gróf Cziráky Béla főudvarnaggyal, a legujabb homo regiuszszal. S hogy e tárgyalásoknak minő eredménye lesz — azt még csak sejtetni is nehéz volna. Különben Cziráky Béla gróf szombat este nyolc óráig nem jelentkezett, hogy a koalíció vezéreivel tárgyalhasson.

Cziráky feltételei.

Bécsi forrásból azt közlik, hogy Cziráky által más proпозиciókat is tétet a király az ellenzéknek. Ezek a következők lennének:

1. A korona a koalíciónak Magyarország összes belső politikai kérdéseiben teljesen szabad kezet enged.

2. A korona beleegyezik a vámterület elkülönítésébe, de azzal a kikötéssel, hogy az önálló vámterületet csak a kereskedelmi szerződések lejárta után lehet behozni.

3. A korona a katonai kérdéseket illetőleg elfogadja a kilences bizottságnak az 1903. évből eredő javaslatait, tehát Apponyi javaslatait ama módosítások nélkül, melyeket ezeken a javaslatokon Tisza István gróf eszközölt.

Minderről azonban semmiféle hiteles értesítés nem érkezett.

Mindenesetre Bécs megijedt s erősen retírál. Észretértek, hogy mégis sok volt azt tanácsolni a királynak, hogy a legválságosabb pillanatban úgy bánjon el a magyar nemzet képviselőivel.

Cziráky gróf jelentkezett.

A koalíció vezérei — Apponyi Albert gróf kivételével — késő éjszakáig együtt maradtak a Bristol éttermében, de már reggel 8 órakor talpon voltak. Kilenc óra tájban megjelent a Bristol fogadóban Daruváry miniszteri tanácsos és Kossuth Ferencet kereste. Közölte a koalíció elnökével, hogy Cziráky Béla gróf előbb kihallgatásra megy ő felségéhez, aztán délelőtt tíz órára kéreti magához az urakat.

Kossuth erre azt kérdezte Daruvárytól: — Aztán hol kíván velünk tanácskozni a gróf?

— A magyar palotában, a Bankgasseban — felelt Daruváry.

Kossuth Ferenc megjegyezte:

— Annál jobb, mert akkor magyar területen fogunk tárgyalni.

Nyomban telefonon közölte Kossuth Bánffyval a Sacher szállodában, hogy Daruváry nála volt és hogy 10 órakor lesz a tárgyalás a magyar palotában, hogy ő a Sacherből egyenesen fog menni a Bankgassebe.

Valamivel 10 óra előtt elsőnek jelent meg Bánffy Dezső báró a magyar palotában, aztán mindjárt megjött a többi négy pártvezér is.

Noha Apponyi Albert gróf a Bristol-fogadó előcsarnokában várakozó hírlapíróknak azt mondotta távozás előtt, hogy a tanácskozás nyilván nagyon rövid lesz, az délelőtt 10 órától fél 12-ig elhúzódott.

Kossuth Bánffyval jött vissza három-

negyed 12-kor s utánuk mindjárt a másik három politikus is visszatért a Bristolba.

A tanácskozás után.

Nemsokára magához kérette Kossuth a hírlapírókat s a következőket mondotta:

— Tulajdonképpen nincs mit közöljek az urakkal s csak azért fogadom önöket, hogy bizonyosságot tegyek róla, mennyire tisztelem s becsülöm a sajtót.

A dolog úgy áll, hogy Cziráky grófnak tudomására hoztuk válaszukat és a gróf a tanácskozás után kihallgatásra jelentkezett ő felségénél,

Egy hírlapíró azt kérdezte Kossuth Ferentől, vajjon még a délután folyamán fog-e értesítést kapni Cziráky gróftól a kihallgatás eredményéről, a koalíció vezére így válaszolt:

— A mi engem illet, úgy rendelkeztem, hogy ma délután 3 órakor elutazom Bécsből, ha azonban a dolgok más fordulatot vesznek, akkor természetesen itt maradok.

Ezután Kossuth a magyar hírlapírókkal eredt tárgyalásba s megvitatta velük az uralkodó proпозиcióinak ama pontját, amely a 67-es törvények revíziójáról szól.

Kossuth Ferenc a többek közt a következőket mondta:

— A bécsi lapok mai számából úgy veszem ki, hogy Ausztriában az a vélemény kapott lábra általánosan, mintha Magyarország törvényeket akarna diktálni Ausztria számára. Semmi sem áll távolabb Magyarországtól, mint ez a szándék. Magyarország a 67-iki törvényeket önállóan és függetlenül hozta meg, de meg is semmisítheti, amikor akarja. Vannak közös ügyek, amelyekre nézve közös megállapodás kell, de ebből nem következik az, hogy Magyarország törvényeket akar diktálni Ausztriának,

Miután a magyar hírlapírók is eltávoztak, Kossuth Bánffyval, Andrássyval, Zichyvel és Apponyival tanácskozott.

Cziráky a királynál.

Cziráky Béla gróf délben másodszor jelent meg a király előtt. Az első audencián instrukciót kért a királytól, a mostani má-

az órában, ezen a helyen mást mint kegyedet?

— Nos akkor jutalmul figyelmességért megengedem, hogy haza kísérjen.

— Kisasszony, kezdtem el szavalni; ebben a bűbájos nyári hangulatba, mikor illat és szerelemmel teli a lég, mikor mámoros minden földi lény, miért siet ön haza? Jöjjön, tegyünk egy sétát előbb a ligetben.

— Nem lehet, nem lehet, szabadkozott. Anyuskám vár odahaza, vacsorát is nekem kell még venni. Kimegyünk a körútra, ott vásárolok egy kis vacsorát és szépen hazamegyünk aludni.

Megadtam magamat a sorsomnak, tudtam, az én kis érénycsözömmel nem lehet ebben a dologban erőlködni.

Kiértünk a széles körútra. Már egész este lett. A lámpások ragyogó fényben égtek, a közönség hullámozott a széles aszfalton. Egyszerre csak megállunk egy hentesüzlet előtt. Egy utolsó kísérletet tettem.

— Édes Rózsika mikor fog már engem megjutalmazni avval, hogy egy fél órácskát velem tölt? Jöjjön beülünk egy fiakkarba (könnyen adhattam a bankot, tudtam nem fognak szavamnál) körülkésizünk a városban, nagyon jól fog esni ebben a pompás esti szellőben. Aztán, ha akar megvacsorázunk egy nyári vendéglőben tíz óra előtt már otthon lehetünk. Memáskéja előtt majd kivágja magát valahogy.

— Nem lehet, Elefánt ur, felelte pajkos mosollyal. Mit szólna a világ, ha ket-

tesben látnának minket. Várjon kérem, azonnal jövök, csak bemegegyek egy kis vacsorát vásárolni.

Ő belépett az üzletbe, én a kirakaton át néztem, mint metszenek le kívánságára sonkát. Szép apró piros szeleteket metszett a hentes — vágatott vagy husz krajcárért. Szépen becsomagolta egy papírba, egy másodikba és átnyújtja a kisasszonynak.

A szép Rózsika belenyúl a zsebébe, hogy kivegye a pénzt. . . látom a kirakaton át, hogy zavarba jön, keresgél zsebei-be . . . valószínűleg otthon felelte a pénztárcáját.

Szent Isten most utóbb nekem kell . . . nem az lehetetlen, nálam nincs egy huncut vas, de ezt ő nem tudja; úgy kell nekem miért henegetem előtte ő tán azt hiszi bankók vannak a zsebenben. Itt nincs más mód, mint menekülni a szégyen elől. Fuss . . . későn van. A leány értem szalad a boltajtóba és szól:

— Elefánt ur, kérem egy pillanatra.

— Mit parancsol? hebegtem és kénytelen vagyok félénk léptekkel belépni a boltba.

— Édes Elefánt ur, megbocsásson, otthon feleltem a pénztárcámat, legyen szives kölesön adni husz krajcárért, hogy kifizethessem a sonka árát.

Oh jaj nekem! A szép leányka rám néz, a hentes tartja a markát és én . . . 20 krajcárért mosolyognom kell mintha földalzebenből kikerültem volna.

fizetni azt a csekélységet. 20 krajcár! Egy életet 20 krajcárért! Oh fiatal emberek ne kísérjétek olyankor haza hölgyeket mikor nincs nálatok pénz, vagyha már kísérték, előbb kérdezzétek meg, nem felelték-e odahaza a pénztárcáinkat.

Ugy kellett nekem, mit akartam én sétakocsikázni nyári helyiségben vacsorázni! Miért is jöttem én ma a szép leány elébe, miért is jöttem én egyáltalán a világra.

Ha megfeszítenek, sem fogom merni bevallani, hogy nincsen pénzem. Pedig az idő mulik Rózsika várja a pénzt, a hentes tartja a marhát és én kipirulva, remegve mélyesztettem zsebembe kezemet, hogy kihuzzam a pénztárcámat, azaz — megfogjam a nagy semmit.

Oh könyörgöm önmagához, találjanak valami menekülési módot, hogy ne kelljen pirulnom sem, a sonka is ki legyen fizetve és — a tárcát is be tudjam fejezni. Kérem szépen könyörüljenek rajtam, mentselek ki zavaromból, gondolkozzanak valami ötleten. Még nincs késő . . .

A hentes még tartja a markát, a kisasszony még hisz gavallér voltomban és várja a husz krajcárt: én pedig ott állok megsemmisülve, csunyán megbüntetve tanácsotlanul . . . de a míg lehet, ha még csak egy másodpercig is, nem hagyom magam, kersem a pénztárcámat és büszkén, leereszkedően mosolygok, hátha az utolsó, a legutolsó pillanatban mentőgömbök érkeznek az ajtómon. . .

sodik audencián a magyar urak üzenetét witte a felségnek.

Beszélgetés Apponyival.

Később a N. W. T. egy munkatársa felkereste Apponyi Albert grófot s meginterviwolta:

Apponyi ezeket mondta:

— A helyzet tegnap óta tulajdonképpen nem változott. Voltunk Cziráky grófnál, aki azonban csak azzal volt megbizva, hogy válaszukat átvegye, mi pedig azt válaszoltuk, hogy ő felsége propeziói sem a koalíció álláspontjával, sem a választóktól kapott mandátummal nem egyeztetetők össze, elannyira, hogy azoknak alapján kormányalakításra nem vállalkozhatunk. De ha át is mennők a kormányt — ami teljesen ki van zárva — azzal politikai szolgálattal nem teljesítenénk semmilyen tekintetben sem, mert abszolúte lehetetlen, hogy az uralkodó propeziói alapján létrejövő kormány a magyar képviselőházban többségre tehesen szert.

Mi lesz?

Két felfogás van irányadó politikai körökben. Az egyik az, hogy a király még meggondolja a dolgot s vagy még ma vagy holnap értesítést kapnak a koalíció vezetői arról, hogy a király a tárgyalás folytatását kívánja.

Ez az optimisták nézete.

Sokkal határozottabban állítják, hogy október 10-ére, amikor a képviselőház összeülése van kitűzve, már Khuen-Héderváry lesz a miniszterelnök, aki a Házat feloszlatná és választást csinálna.

Vannak olyanok is, még pedig nagyon jelentős politikusok, akik azt hiszik, hogy a Ház 10-én össze sem ülhet, mert már előbb megtörténik a feloszlatás. Sőt azt is kombinációba veszik, hogy a Ház feloszlatását nem követné a választások kiírása. Képviselőház nélkül kormányoznának addig — ameddig.

Rendes körülmények közt szörnyű komplikációk volnának ezek. De a tegnap történtek után csak azt mondhatja az ember, hogy mindeare készülünk el, mert az emberi ostobaságnak nincs határa.

A vezérlő bizottság ülése.

Kossuth Ferenc, a vezérek még Bécsbe utazta előtt ma délután 5 órára hívta össze a vezérlő-bizottság tagjait. Azonban a bécsi tanácskozások miatt oly súlyossá vált a helyzet, hogy a vezérlő-bizottság még a délelőtti folyamán megtartotta az ülését, melynek határozatát távirati rovatunkban közöljük.

Egyház és iskola.

Ref. egyházi presbyteri ülés. A debreceni ev. ref. egyház presbyteriuma tegnap ülést tartott. Tárgysorozatra ki volt tűzve 82 presbyternek az a kérvénye is, melyben a Debreceni Reggeli Ujságnak 101 és 106 számaiban foglalt és a presbyteriumot rágalmazó támadásokért elégtétel vétele sürgetnek. Ennek a beadványnak tárgyalása egy kis izgalmat keltett. Dr. Ferenczy Gyula a támadásokat nem a presbyterium, mint testület, hanem egyesek ellen látja intézve és tiltakozott az ellen, hogy egyesek a maguk védelmére az egyház tekintélyébe burkolózzanak. Csúrka István a napirendről való levételt indítványozta, ugyanezt a javaslatot pártolta Márk Endre presbyter is. A presbyterium azonban az említett hírlapi cikkekben

nem egyesek, hanem maga a testület ellen intézett támadásokat látván: két szavazat hijjával akként határozott, hogy az egyházi ügyvédet az említett cikkekben foglalt rágalmak megtorlása iránt a sajtópernek megindítására meghatalmazta.

A tanító változásokról szóló jelentéseket intéztek el azután. Majd a jegyző jelenti, hogy Márton Imre ügyész jótékony célra adományozta azt az ezer koronát, melyet a legutóbbi presbyteri közgyűlés Medve Gyuláné hagyatékának rendezéséért két szótöbbséggel megszavazott részére. Egyik-másik helyi lap erről az ülésről elferdített tudósítást közöl, hogy a közönséget félrevezesse. Az igazsághoz hiven, a mai folytatólagos üléssel kapcsolatban, lapunk legközelebbi számában tárgyilagosan fogunk az ülés lefolyásáról beszámolni.

A presbyteri ülés folytatását az idő előre haladottsága miatt ma délutánra elhalasztották.

A vértanúk napja a főiskolában. A debreceni református kollegium lelkes ifjúsága, mint minden évben, úgy most is lefogja róni a kegyelet adóját október hatodikán, az aradi vértanúk évfordulóján. Az ünnepélyre már nagy előkészületeket tettek és párnap mulva a program is nyilvánosságra kerül. Az alkalmi ódára jogászok és teológusokból alakult Magyar Irodalmi Társulat is hirdet pályázatot 30 korona pályadíjjal.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Szept. 25. Hétfő: Katalin. Daljáték. A) bérlet.
Szept. 26. Kedd: A király mulat. Dráma. B) bérlet.
Szept. 27. Szerda: János vitéz. Daljáték. C) bérlet.
Szept. 28. Csütörtök: Az erény utjai. Vigjáték. A) bérlet.
Szept. 29. Péntek: Kornevillei harangok. Daljáték. B) bérlet.
Szept. 30. Szombat: Faust. Dalmű. C) bérlet.
Okt. 1. Vasárnap este: Szevillai borbély. Vigjáték.

„Katalin” mai előadásának az az érdekessége is lesz, hogy ma lép fel először Koppán Margit operette énekesnő. Mindenestre élvezetes előadásra van kilátásunk mert olyan jó erők működnek közre, hogy ez biztosítja a teljes művészi sikert.

Holnap a drámai személyzetnek lesz nagy napja Hugó Vicornak a „Király mulat” című drámájában, mely darab itt először megy, de a párizsi Francénak állandó kassza darabja s ott folyvást óriási érdeklődés mellett játszik. Békés Gyula jellem színész mutatja be ezuttal tehetségét, melyről az aradi lapok elismerőleg szözlöttek.

A színház délutáni előadásainak helyárai. A városi tanács mai ülésében foglalkozott Zilahy Gyula szinigazgató beadványával, amelyben jóváhagyás végett betejesztette a délutáni előadásoknak általa megállapított helyárait. — Ezt a beadványt az a körülmény tette szükségessé, hogy vitássá vált, vajjon a szinigazgató tartozik-e félhelyárak mellett rendezni a délutáni előadásokat? A szerződés erre nézve azt mondja, hogy az igazgató leszállított helyárakat tartozik megállapítani a délutáni előadásokra és nem félhelyárakat. Oláh Károly tanácsnok ezért elfogadásra

ajánlotta a Zilahy által megállapított árakat, már csak azért is, miután a félhelyárakhoz viszonyítva az új árszabály lényegtelen eltéréseket mutat. A tanács Oláh tanácsnok indítványát egyhangulag elfogadta.

Gyermekjegy nem lesz a színházban. Zilahy szinigazgató az aradi mintának megfelelőleg a debreceni színházba is be akarta hozni azt a divatot, hogy gyermekek szüleikkel mérsékelt áron mehessenek színházba. A városi tanács mai ülésében tűzbiztonsági szempontokból az ily irányú kérelem teljesítését megtagadta.

HIREK.

— **Fejérváry „intő szözat”-a.** A Fejérváry-kormány immáron, mint bukott miniszterium, biztosan halad előre, a teledés homályába. A városi tanács azonban még kénytelen foglalkozni azzal az „intő szözat”-tal, a mely annak idején ellenállásra készítette az egész országot. A teljes tanács ülés azt javasolja a közgyűlésnek, hogy az „intő szözat”-ot helyezze szó nélkül levél-tárba.

— **Vármegye közgyűlése.** Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága e hó 29-én pénteken tartja 63zi rendes közgyűlését. A közgyűlés több oldalra terjedő tárgysorozata 161 ügydarabot tartalmaz. A fontosabb tárgyak között ott szerepel egész sereg miniszteri leirat. Elintézés alá kerülnek: Fejérváry miniszterelnök és Kristóffy belügyminiszternek a katonai és adómeztagadásra vonatkozó megsemmisítő határozatai. Továbbá a vármegye jövő évi költségvetésének előirányzata. Vámszedési ügyek, Tiszacsége kölesönfolyamodványa, a jegyzők nyugdíjazabályzata s ib. még igen számos nagyfontosságú ügydarab.

— **30,000 korona póthitel a körkemence céljaira.** A városi építkezések olyan arányban indultak meg, hogy a körkemence téglatermelése nem elegendő és nem fedezi a szükségletet. Miután a házipénztárnak nagy anyagi haszna van abból, ha a város téglatermelése nagyobbittatik, azt javasolja a tanács a közgyűlésnek, hogy a körkemence céljaira kért 30,000 korona póthitelt szavazza meg.

— **Az általános választói jog a tanács előtt.** Abauj-Tornavármegye feliratot küldött a képviselőházhoz, a melyben sürgeti ugyan az általános választói jogot, de a jog gyakorlását feltétlenül a magyar nyelv ismeretéhez kötné és legfeljebb méltányos átmeneti időszakot szabna meg a nemzetiségeknek arra, hogy a magyar nyelvet elsajátítsák. A városi tanács hasonló szellemű felirat készítését javasolja a közgyűlésnek.

— **Két miniszter — két rendelet.** Vörös László kereskedelemügyi miniszter elődje, Hieronymi Károly, bukása előtt pár hónappal a kerületi utfelügyelőket egy rendelettel bevonta a központba. Ez a rendelet azután rengeteg sok változást vont maga után az államépítészeti hivataloknál, mert míg a kerületi utfelügyelők dolga kisobbedett, abban az arányban lettek munkával megterhelve az államépítészeti hivatalok. Minden 3—4 vármegyének ugyanis van egy utfelügyelője, aki az uttesteket, építkezéseket

Bächer Rudolf Melichar Ferenc
kir. szab. ekegyár ajánlja: kir. szab. vetőgépgyár

országszerte elterjedt páros soru „Unicum-Drill” vetőgépeit szabadalmazott kikötőkészülékkel; eredeti Sackrendszerü Bächer ekéit eltörhetetlen acélfejekkel Dabelle rendszerü borsajtóit, szecs kavágóit és egyéb gazdasági gépeit ●● kizárólagos képviselőlet és raktár: Ráher Sándornál DEBRECEN, Piac-utca 26. Nagytrafik-udvar. ●●

ellenőrzi, az államépítészeti hivatalok alá vannak rendelve, a hivatalnoki karnak 6 ad tanácsot, szabadságot, szóval hatásköre a lehető legnagyobb. Hieronymi ezt a hatáskört kibérbítette annak idején, míg most Vörös László ismét kirendelte az utfelügyelőket kerületeikbe és kisebb hatáskörre vonta az államépítészeti hivatalokat.

— **A kulturpalota építése.** A muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőségének előterjesztésére tudvalevőleg 200,000 koronát vett fel a kulturminiszterium költségvetésébe Lukács kultuszminiszter, a mely évi 10,000 koronás részletekben esedékes és a kulturpalota építésére szolgál. Az első részletét már folyósította is a felügyelőség, de ezzel szemben biztosítani kívánván a cél elérését, a melyre az összeg folyósítottatott — átiratban kérte a városi tanácsot, hogy a kulturpalota terveit megtekintés végett küldje fel hozzá. A városi tanács mai ülésében tett eleget a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelősége kérelmének, elrendelvé, hogy a mérnöki hivatal az év végéig készítse el az építési terveket és terjessze be a tanácshoz.

— **A huszár laktanyai pótraktár árlejtése.** Megirtuk a napokban a huszár laktanyánál építendő pótraktárra hirdettet árlejtés eredményét. A városi tanács mai ülésében a mérnöki hivatal javaslatára Tóth Istvánt, mint a legolcsóbb ajánlatot tevőt bizta meg a pótraktár felépítésével.

— **Felakasztotta magát.** Hajdunánásról írja tudósítónk, hogy ott özvegy Éles Mihályné, Kállay Juliánna 71 éves öregasszony felakasztotta magát a pálinkafőző helyiségben. A szomszédság, mivel a lakását bezárta, azt hitte hogy a tanyáján van. Két napig lógott a holttest a kötélben, míg a hatóság felnyitatta a lakást és az öngyilkosra akadtak. Hogy miért lett öngyilkos, nem tudni.

— **Ujabb hastifusz.** Az ősziestre vált idő dacára ma újabb hastifusz esetet jelenttek. A járványos hastifusz azonban már lohadni kezd és csak szörvényszerű fordulnak elő újabb megbetegedések.

— **Magántisztviselők szervekedése.** Már hónapokkal ezelőtt hírt adtunk arról a mozgalomról, amely a magántisztviselők között indult meg s az általános szervezkedést célozta olyképpen, hogy a debreceni szervezet a budapestinek fiókjá legyen. A tömörülés tegnap történt meg a kereskedő társulat dísztermében mintegy 300 érdeklődő részvétele mellett. A gyűlést dr. Szántó Sámuel nyitotta meg, römmel üdvözölte a megjelenteket s felhívta Gaszner Gézát, hogy az előkészítő bizottság eddigi munkájáról tessen jelentést. Gaszner jelentése után dr. Kreutzer Lipót (Fabula János) gyönyörű beszédben vázolta a szervezkedés jelentőségét, elődázhatatlanságát. A beszéd hatása alatt azonnal megalakult a magántisztviselők országos szövetségének debreceni fiókjá. Elnök lett: dr. Szántó Sámuel. Alelnökök: Gaszner Géza és Horváth Jenő. Titkár: Hajdú Andor, az előkészítés legbuzgóbb munkása. Jegyzők: Cielszky Kálmán és Gál Jenő. Pénztáros: Papler Pál. A megválasztott tisztikar minden tagjának kijutott a lelkes éljenzésből. A fióknak már közel kétszáz tagja van. Végül az ország minden részéből érkezett üdvözlő sürgönyöket olvasták föl, mire az alakuló gyűlés véget ért.

— **Dr. Kardos Samu folyóirata.** Ismeretes, hogy dr. Kardos Samu a nagy Westelényi életirója oly folyóiratot fog megindítani október elsején, amely levéltári adatokat régi, nagybecsű okmányokat hoz majd nyilvánosságra. Dr. Kardos Samu támogatásért fordult a városi tanácshoz amely mai ta-

nácsülésében határozta el véglegesen, hogy dr. Kardos Samunak támogatást nyújt olyképpen, hogy a tudományos folyóirat első számát 1200 példányban ingyen nyomtatja ki a városi nyomdában. Remélhetőleg a többi illetékes körök is támogatni fogják, mint a város, dr. Kardos Samu tudományos vállalkozását.

— **A népkönyha — a Csicsogón.** A legszerencsétlenebb eszme, a mely a legutóbbi időben a tanács elé került, az, hogy a népkönyhát tegyék ki a Csicsogóra. Hogyan gondolta az, a kiből ez a szerencsétlen eszme megfogamzott, a szegény gyermekek vándorlása például a miklós-utca végéről a Csicsogóra? A városi tanács mai ülésében Oláh Károly indítványára nagyon helyesen elvetette ezt a szerencsétlen eszmét, s a Csicsogón levő, s városi tulajdont képező csárdaépületet hajléktalanok menhelyül és rendőri állomáshelynek rendezik be.

— **Alakuló gyűlés a tanári körben.** A debreceni kerületi tanári kör szombat délután 4 órakor tartotta meg alakuló gyűlését, melyen Dóczy Imre elnökölt. A jegyzőkönyv felolvasása után a tisztújításra került a sor. Dr. Nagy Zsigmond felszólására a jelen voltak egyértelmű helyesléssel mellett az eddigi tisztikar változatlanul megmaradt. Elnök: Dóczy Imre, alelnökök: Sinka Sándor és dr. Jászai Rezső, titkár: Eberhardt Béla, jegyző: dr. Barcsa János, pénztáros: Nádasdi Alajos, az Orsz. Tanár Egy. választmányi tagok: Leffler Sámuel, Sinka Sándor. — A titkár indítványára Harmath Gergely elhunytá felett írt részt a kör jegyzőkönyvében is kifejezi. Az elhunyt a körnek buzgó tagja és sok éven keresztül pénztárnoka volt. Jelenti továbbá a titkár, hogy új tagokul beléptek dr. Molnár István Hajduböszörményi főgimn. és Ignácz Ernő főrealisk. tanár, kilépett Nagy Vilmos. — Következett dr. Molnár István felolvasása: „A képzelet nevelése a középiskolában”. Nagy tudással, hosszú és alapos tanulmányra valló értekezésben fejtegette a középiskolákban előforduló eszmék és fogalmak tisztázását a képzelő erő folytonos ébrentartása és művelése által. Erdekes eszközöket és módszereket jelölt meg e célra. Ő maga tervezte egy a természet tudományok köréből vett Antológiát az ifjúság számára. A felolvasást élénk eszmecsere követte, melyben dr. Barcsa J. dr. Kardos Albert, Dóczy Imre és többen vettek részt. Az igazán érdekes eszméket nyújtó előadásért az elnök elismerést és köszönetet szavazott dr. Molnárnak a kör nevében.

— **Sütő és cukrászipar szabályozása.** Ama nagymérvű visszaélések megszüntetésére, amelyek a sütő, cukrászipar helytelen gyakorlásából a közegészséget érik — a közigazgatási bizottság a tisztifőorvost szabályzat készítésével bizta meg. A tisztifőorvos elkészítette a szabályzatot, a jog és pénzügyi bizottság tárgyalás alá vette, helyesnek találta és ennek megfelelőleg most a városi tanács elfogadásra ajánlja a közgyűlésnek.

— **Adomány régészeti célokra.** A halápi ásatások sikere arra indította a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőségét, hogy újabb 500 korona adománnyal biztosítsa az ásatások folytatását. A városi tanács mai ülésében köszönettel vette tudomásul az adományt és utasította az ásatásokra kiküldött ad hoc bizottságot, hogy az összeg felhasználására készítsen tervezetet.

— **Le akarták ütni a rendőrt.** Vasárnap este nagyon berugtak Mező Imre, Büte Zsigmond, Tóth János, Szalai Imre és Kees Lajos szocialista munkások, akik éjjel a Miklós utcán erdítőzva követelték, de rögtön, az általános szavazati jogot. Az erdítőzónak Beregi János rendőr akart véget vetni, de a dühöngő részek nekik támadtak a rendőrnek és le is ütötték volna, ha polgármemberek nem érkeznek a rendőr segítségére, mire a díszes és közveszélyes társaságot le tartóztatták.

— **Meglopták a vonaton.** Vasárnap este érkezett Debrecenbe a nyíregyházi vonattal Sipos János király-daróczi földműves. A szegény embert valami utazó zsebtolvaj meglopta. Minden pénze a zsinórra kötött bugyelárisban volt, melyet a tolvaj elemelt és a szegény embert érzékenyen megkárosította.

— **Csavargó leányok.** A kis állomás körül csavargtak Deres Julius és Jeremiás Julius hely nélküli cselédleányok. A rendőrnek végre szeméret szurt a két fiatal lány és bekísérte őket. Kiderült, hogy a két vidéki 16—17 éves lány már hetek óta csavargó. Hazatoloncolják őket.

— **Az irgalom nevében.** Töpreődött, beteg öreg asszony, özvegy Ajtai Ferencné az éhenhalás előtt áll. Csapó u. 44. sz. lakik az egykori jómódu asszony, akinek férje fűszerkereskedő volt Debrecenben, de tönkrement. A szegény asszony eddig kéregetésből élte de most oly beteg és gyöngy, hogy jártányi ereje sincsen. A hatóság és a jólelkű emberek figyelmébe ajánljuk.

— **Megtámadta a feleségét.** Szabó István kazánfűtő vasárnap este a tőle különváltan élő felesége lakására rontott és elverte. A házbeliak közbeléptek és rendőrt hívtak, aki dühöngőt a bűnügyi osztályra kísérte.

— **Magyar ember nem használ mást csak a híres Hajdusági pedrót,** mely legjobb bajusznövesztő és ápolószert az összes bajuszpedrő készítmények között. Hatás gyors és biztos! Postán 3 doboz 2 koronáért 15 fillérért utánvétellel bérmentve küld a készítő: Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész, Debrecen, Kossuth-utca 8.

TÁVIRATOK.

Vezérlőbizottsági ülés.

Budapest, szept. 25. A vezérlőbizottság ma délelőtt fél 11 órakor Kossuth Ferenc elnöklété alatt ülést tartott. Az ülés tárgya a bécsi kihallgatás volt. Kossuth Ferenc röviden beszámolt az 5 perces kihallgatásról és a Cziráky Béla gróffal való tárgyalásról. A vezérlőbizottság tagjai nagy mérséklettel szóltak az elnöki előterjesztéshez és bizalmukat fejezték ki Kossuth Ferenc, Apponyi Albert, Andrássy Gyula, Bánffy Dezső és Zichy Aladár iránt, de határozatot nem hoztak. A vezérlőbizottság bevárja az uralkodónak Cziráky utján küldendő válaszát. Délután 5 órakor folytatja ülését a vezérlőbizottság.

Züllik a szabadelpárt.

Budapest, szeptember 25. A szabadelpártból ismét kilépnek néhányan. Sándor Pál, a főváros V. kerületének képviselője a legújabb kilépett. A szabadelpártnak már csak 106 tagja van. Sándor Pál hír szerint a demokrata-pártba lép be.

Nagy tüntetés a fővárosban.

Budapest, szept. 25. Ma este az egyetemi hallgatók és a polgárság nagy tüntetésre készült Kossuth Ferenc és a függetlenségi párt mellett. Kossuth Ferenc a pártkör erkélyéről fogja kihirdetni a vezérlőbizottság határozatát.

Többségbe jut a 48-as párt.

Budapest, szeptember 25. Az uralkodó rideg eljárásának és az osztrák politikai körök arcátlanágának már is megvan az a helyes következménye, hogy a szövetségelt ellenzékhez tartozó 67-es pártok tagjai belátták, hogy a 67-es alap többé fent nem tartható, miért is elhatározták, hogy belépnek függetlenségi és 48-as pártba, a melynek ily módon abszolút többsége lesz október 10-ére.

Belépés a 48-as pártba.

Békés-Csaba, szept. 25. Achim András, akit újjászervezett szocialista programmal választottak meg, kijelentette, hogy belép a függetlenségi és 48-as pártban.

Az állandó baj.

Rég veri már a magyart a Teremtő. Régen bizony. A mezőgazdasági viszonyok egyre silányabbak. Agrikultur állam vagyunk és a népes Kánaánról: az Alföldről kíváncsiorol a nép, mert nincs mit ennie.

A tavalyi rossz esztendőt még most is sínyli a nép. Tavaszszal, mikor a pázsitos mezők, a buja vetések, széles kukorica tébláink jó esztendő reményével feledtette bántainkat: azt hittük, végre valahára, a gond is kevesbül, a nép is megelégedett lesz. . . .

Csalódtunk. A tél rohamos léptekkel siet elénk. A kolompis gulya bekerül a tanyáról és ismét az az állapot, hogy nincs takarmány. Valamivel több van, mint tavaly, de ez még mind kevés a szükséglet fedezésére.

A nép tördeli a kezét. És régi igazság, hogy szükség tövényt bont: lassan eladogatja a jószágot, ő maga — maga segíti elő a rossz esztendőket, mert máháját eladva, nem új állattenyésztést, földjét nem trágyázza.

A míg egyrészt a termőföld is romlik, addig az állattenyésztés is pang. Az állat állomány kevesedik, értéke drámai árákra felszökik, a mi a bus gazdaságát csak nővelni fogja. A nép állattenyésztési kedve megcsappan, a mi nélkül az Alföld elképzelné nem lehet.

A gazdasági egyesületek már most figyelmeztetnek a népet, hogy takarmányszükségeiket beszerezzék, igyekeznek népies előadásokat tartani, hol lehet olcsón takarmányt vásárolni. És ha már mindenre tudunk szövetezetet alakítani, jó lesz megcsinálni a takarmány szövetezetet is, mely a maga igényeivel úgy lépjen fel, hogy elegendő mennyiséget tartson készletben és ne dolgozzék nagy kamatra.

Nem lehet eléggé hangoztatnunk az állattenyésztés nagyfontosságát, mert földmivelés csak ott van: a hol az állattenyésztés is virágzóan fejlődik. Nálunk, hol az állattenyésztés, csak az utóbbi évtizedekben vett lendületet, nagyon ébren kell lennünk, hogy a gazdákat mentől intenzívebb állattenyésztésre sarkaljuk, mert egyfelől a föld termőképességének tartatása is első rendű kérdés stb., hol az ország földmivelésből él, másrészt az állattenyésztés felett fontos, mert jövedelmező foglalkozási ág és a két tőből: a földmivelés termelte anyagokból és az állattenyésztésből van, nagy kiviteli piacunk.

Addig is, míg a megfogyott marha állomány annyira érezhető, a kivített korlátozni kellene és tilalmat kell vetni a borjúvágásra: valamint meg kell engedni, a balkányi marha beszállítását is.

A gazdákat a gazdaságosabb takarékosabb gazdálkodásra kell kioktatni. A learatott buza földön termeljen gyorsan növő takarmányt, mely júliustól őszig, a földön megterem, sőt még kukorica törés után főleg a síkságokon, jó időben szintén termelhet takarmányt pótló állati eledelt.

Ismétten hangoztatjuk, hogy nagyon sokat tehetnek a gazdasági egyesületek, kik a népet kioktatják, hogy hol és mit lehet kész őszig termelni.

A mellett beszéljék rá a gazdákat, hogy állat állományukat el ne adogassák, mert tavaszszal annak még nagyobb ára lesz, mint az idén volt.

A répa, korpa, krumpli, szükség esetén a csicsóka, kukoricaszár, sőt a lombelevél is, jó takarmány s ha a jó széna, korpa és répa mellett itt ott a lombelevél is kíségtjük magunkat, valahogy kikászolódunk a hosszú téliből.

Valóban nagy szolgálatokat teszünk a népnek, ha őket kioktatjuk és nagy bajában segítségére szövetkezünk. Így a takarékpénztárak és lakasszövetékek bizonyos tőkét takar-

mányra. Biztos a pénzük. Csak nem szabad vissza élni a népszükségével, úgy kell az üzleteket lebonyolítani, mint a hogy kitűnő pénzügyészeinkől a nép azt elvárja.

A kérdés nagy horderejű és rendkívül aktuális. Ha nem is mindenütt, de általában nagy a panasz, hogy az idén ismét nagy a takarmányhiány. Egyes vidékek valóban kétségbeesetten várják a telet, hogy a fontos gazdasági érdeket olyképpen segítsük lebonyolítani, hogy gazdasági életünket meg ne ingassa.

REGÉNY-OSARNOK.**Apáca és egyenonc.**

Regény a bécsi életből.

Magyarosította: Szabó Antal. 104

A második esett mellett több valószínűség szóított, mint az első mellett, mert hiszen az ékszerek közt ott volt a galambpáros nyakék is, s azt mindenki tudja, hogy az érzélgős nők nehezen válnak meg szerelmi emlékektől.

Aztán meg a rendőrségnél Amália tette meg a jelentést, s ugyan miért ütött volna lármát, ha az ékszereket nem lopták el, hanem ő ajándékozta oda.

Röviden, az elnök azon meggyőződésre jutott, — hogy Hohenau szíve választott hölgységét meglepte, hogy egy másiknak örömet szerezzen.

S Werdenberg Amália?

Az egész esemény mintegy ködfátyolkepen tünt fel előtte, s a kép hátterén egy halvány dőmen a megsemmisítés mosolyával vihogott felé.

Igy az ür a nagybátya és unokaöccse közt betölthetetlené vált, s habár a gyémántolvaj nem jutott is a vádlottak padjára, mégis elég szerep jutott neki a Chronique scandaleuseban.

Sakk a királynak.

— Jövő évben, ha ismét az első hó lehull, — mormogá a szivtelen férfi kedvese termében, midőn Hohenau a legmélyebb megvetés szavaival vágta arcába a váltókat,

Elhatározta az ifju megsemmisítését, de szerencsére nem fogadott, mert ezuttal elveszítette volna fogadását.

Az első hó lehullott, de Hohenau ur még nem volt megsemmisítve, bár úgy járt már az utcákon, mint az árnyvilág lakója.

Ki ismerhette volna fel a megtört szemű, elhervadt arcú, ingó járásu ifjuban azon előkelő gavalért, ki pár év előtt még a hölgyvilág elkényeztetett kedvence volt.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.**Gazdasági tudósítók kongresszusa.**

A gazdasági tudósítók október 10-én országos kongresszusra gyűltek össze a Köztelken. E derék egyesület, mely a terméjelentések lelkiismeretes összeállításával és beszolgáltatásával oly nagy és hasznos munkát végez a nemzeti közgazdaság javára, második összejövetelét tartja az idén. — Ez országos tanácskozások célja tudvalevőleg az, hogy amennyit kell és amennyire lehet, javítsanak az apparátuson, hozzanak egységes elveket a gazdasági tudósítók munkájába. Minthogy a gabonapiac mai világárányai és a rajta uralkodó versenyviszonyok következtében a vetésjelentések egyre fokozódó fontosságához jutnak, mert a gabonáhozam mennyiségéről és minőségéről ezeket tájékoztatnak s így a kínálat s a kereslet arányai ezek által tisztázódnak s tehát a gabonárak alakulására lényeges befolyással bírnak: ma elsőrangú nemzetgazdasági érdekek fűződnek ahhoz, hogy a gabonapiac hírszolgálatát minél tökéletesebben legyen meg szervezve. Ez természetesen áldozatok nélkül nem képzelhető, de a nemzet szívesen áldoz az olyan szervezetre tökéletesítésére, a mely a róla fordítandó költségeket a nemzeti termé-

lésnek tett szolgálatait által százszorososan meghálálja. Ugy tudjuk, a gazdasági tudósítók idei kongresszusának egyik legfontosabb tárgya lesz azoknak a kompenzációknak a kérdése, a melyeket munkájukért a gazdasági tudósítók az államtól jogosan elvárhatnak. Nem akarjuk az igényeiket fölfokozni, de az igazság az, hogy a megfelelő, a nagy érdeket helyesen szolgáló gabonapiaci hírszolgálat ma nagy utárjárást és lelki megerőltetést jelent munkát ró az egyesésekre.

Külföldi érdeklődés hustermelésünk iránt. A világ husztiacain mutatkozó rendkívüli viszonyok úgy látszik, nem csappantották meg a vállalkozási kedvet. Bár köztudomásu, hogy nálunk a tavalyi takarmányhiány következtében a vágóállat megfogyott és megdrágult, a külföldi vállalkozás mégis figyelemre méltítja a magyar hustermekeket. Így — mint a Bud. Lev. értesül — a híres chicagói Armour cég megbízottja már hosszabb idő óta Magyarországon tartózkodik és az európai kontinentális tőke részéről is történnek puhatólódások.

A Budapest-közbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

1905. szept. 25.

A) Hízott sertések ára: I. A) Magyarországi eredetű. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Öreg közép (páronként 300—400 kgr-ig terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 141—142 fillérig. Fialat közép (páronként 351—380 kilogramm terjedő súlyban) 141—142 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 141—142 fillérig. — II. Magyarországi eredetű: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felüli súlyban 141—142 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 142—143 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 140—142 fillérg. IV. Romániai eredetű (Stachl) 1 Nehéz (páronként 240 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 141—142 fillérg. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 141—142 fillérg. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 140—141 fillérg. A hízott sertés üzletirányzata változatlan

Csinosan berendezett

jó forgalmu fűszer üzlet
más vállalat miatt

sürgösen eladó

Értekezhetni lehet Móric-telep 20
szám.

A berendezés és a felszerelés
a háztulajdonosé azt nem kell
megvenni.

Gyöngéledők a fejlődésben, vagy a tanulásban vissza maradó gyermekmunkásrészegények, bágyadt ideges, sok órák, lvélyengült, könnyen izgatódó felnőttek bármilyen korban nagy sikerrel használhatják mint erősítő szert **Dr. Hommel Halmatogenjét.**

Az étvágy nő, a szellemi és testi erő gyorsan visszatér, az egész idegrendszer megerősödik.

Kifejezetten valódi Dr. Hommel féle Halmatogen tessenék kíméletesenki se fogadjon el semmi féle utáztatást!

Nőruha varrótermünket

ujjonnan szervezve, annak vezetésére

Fülöp Sándor

hírneves szabó mestert nyartuk meg, hol

Kabátokat, Angol-Costümöket,

Séta- és Alkalmiruhákat

sajat szöveteinkből

a legkényebb igényeknek is megfelelően rövid idő alatt jutányosan készítettünk

Bosznay J. és Társa

női divatterme

DEBRECEN, KOSSUTH-UTCA 5. SZ.

Idegbetegeknek

ajánljuk a 20 év óta fennálló és neves ideggyógyászok által mint kitűnő gyógymódot tartalmazó Idegbetegségekről és Gutaütésről szóló röpiratot

WEISZMANN ROMAN-tól, mely röpirat immár a 20-ik kiadást érte el.

A röpirat az „**EGYSZARVU**”-hoz címzett gyógyszerárban **DEBRECENBEN** kapható.

Feltűnést kelt!!!

18 k. helyett csak 7 kor

Pompás metronir-Gloria-ezüst óra. 3 erős fedéllel ugró borítékkal, gazdagon vésve, pompásan járó, 3 évi jót állás mellett, utánvétől csakis 7 korona.

Uhrenf. J. könig.
Wien, VII. Westbahnstr. 36/72.

Szőnyeg vásár!

A raktárunkon lévő szőnyegek nagy részét mélyen leszállított áron

árusítjuk el. Különösen ajánljuk elsőrendű minőségű **Brüsszeli szőnyegeink**

igen szép mintákban, melyek 3 frt. 20 kr. helyett 1 frt. 80 kr.-ért kaphatók. Nagy mennyiségű maradék szőnyegek minden fajból

tetemesen leszállítva.

Ezen kedvező bevásárlási alkalom csak néhány hétig tart.

Szabó Lajos Fiai cégnél
DEBRECEN.

A legfinomabb Calcium-Garbid

legalább 100 kilogramm vételnél

100 kilónként 28 korona.

50 kilós ládákban, vagy 100 kilós csomagolásban akármely állomásra szállítva, Magyarország főutvonalain.

A szám-összeg előleges beküldése, vagy utánvét mellett kapható:

Società anonima per l'utilizzazione delle forze idrauliche della Dalmazia Triest.

Hirdetések

felvetetnek a kiadóhivatalban.

Hirdetések művészi illusztrálása, szövegezése, eredeti tervezetek kidolgozása és előleges költségvetések teljesén díjlanul.

GOLDBERGER ÁV.
BUDAPEST, V. VÁROSI-UTCA 20. — HIRDETÉSI IRODA.

ELSŐRANGU HIRNEVES
OSZTRÁK CEMENTGYÁRAK
VEZÉRKÉPVISELŐSÉGE
EGÉSZ MAGYARORSZÁG ÉS MELLEKTARTOMÁNYAI TERÜLETÉRE

ELKÁN és BOSSÁNYI
BUDAPEST, V., Lipót-körút 18.
TELEFON: 18-18. ★ Sürgőnyezim: ELRÖGS PÉST.

Szállítanak kitűnő minőségű Portland és Roman cementet a piaci-áron aml legkedvezőbb feltételek mellett.

ÉPÍTŐMESTEREK
BETON-ÉPT. VÁLLALKOZÓK
CEMENTÁRÓ-GYÁROSOK
ÉPÍTÉSI ANYAG-KERESKEDŐK

ajánlunk a legújabb években készült cementgyártásról készült kiadványunkat, mely a legújabb tudományos és műszaki eredményeket tartalmazza. A kiadványt ingyen küldjük meg, ha a címzett a kiadványt meg akarja nézni, és a kiadványt meg akarja nézni, és a kiadványt meg akarja nézni.

Alapított 1878. Telefon 15-56.

Valódi angol

Tennis-játék,

tornaeszköz, függőágy, kerítőháló, tekojáték, uszka, ponyva és fehér kenderkötél legelőcsőbb megkapható beszerzési forrás.

Seffer Antal

sport-eszközök és kötélgyártó-telep
BUDAPEST,

IV., Károly-utca, boltaz. 13.

(Kispesti városi építési) a Hajó-utca melletti épületben.
Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Enigye 10 szögig 30 fillér, minden további szög 3 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 6 fillér.

Az érkező hirdetésekre pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldött.

Apró hirdetések előre fizetendők.

A
„Debreceen“
telefon száma
412.

Virágnak
való selyem papír minden féle színben nagyváltásokban kapható Mőricz-telep 20 sz. alatt.

Megbízható és szorgalmas ügyvédök olyan vidékekről, ahol a zölde megterem és szőlőműveléssel foglalkoznak és ahol filoxera pusztításait már megkezdte vagy pedig ahol szőlőültetéssel foglalkoznak: szép, állandó és biztos mellékkeresetre tehetnek szert ha címünket közlik Hegyi Lajossal Budapest, Király-utca 13. I.

Sírkoszorúból állandó nagyraktár a „Polgári” temetőkezési intézetben Csapó-u. 28.

Utazók.
fix fizetés és magas jutalékkal nagy részvénytársaságnál azonnali és állandó alkalmazást nyerne. Csakis intelligens, jó megjelenésű urak küldjék referenciákkal ellátott ajánlatukat „K.R.” jellege alatt Debr. posta restante.

Kiadó
A vámospéteri határban a csere alatt 25 hold lakóház és istállóval ellátott birtok f. év október 1-től. Tudakozóúti Széchenyi-utca 6 szám alatt.

Eladó házhelyek.

Vecsey-Bruckner-féle kegyes alapítvány folytán a debreceni ref. Egyház tulajdonát képező azon földterület, mely a hadházi-ut mentén az Apafy-utca és Ferencz József lovasági laktanya között fekszik, 300 négyszögöles házhelyekké földaraboltatván: e házhelyek mérségteljes áron s igen kedvező részletfizési feltételek mellett eladók.

Értekezhetni Márton Imre egyházi ügyvédnél Piac-u. 44. sz. alatt.

Debrecen, 1905 április 20.

A debreceni ref. egyház küldöttsége.

Legjobb bajuszpedrő

a híres Debreceni

„CIVIS“ bajuszpedrő

szély nem tép, de jól összetartja és nötteti a bajuszt!

1 doboz ára 40 fillér.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó”-hoz DEBRECENBEN.

Igazi urinó

arcának, keblének, kezeinek alapos ápolására sohasem használjon mást, mint a világhírű 1885. óta tör. védett KRIEGNER-féle

Crème de Margueritt.

Ezen nagyszerű készítményt kiváló tulajdonságai miatt számosan utánozzák, ez okból óva intem a nagyérdemű közönséget a silány utánezatoktól.

Kérjen mindig határozottan KRIEGNER-félét.

A Crème de Marguerite előnye, hogy mindennemű fém- és festő-anyag mentes, tehát teljesen ártalmatlan. Így éveken át használva sem támadja meg egészségét. Ártalmatlanságát hatósági bizonyítvány igazolja.

Eredeti nagy tégely 4 kor. — Próbátégely 1 kor.

Kriegner György

gyógyszertára a Magyar Koronához Bpest, 8., Kálvin-tér.

Diszkrét postai szétküldés naponta.

Gsászari és királyi műasztalosok, kárpitosok és diszítők

Fodor Mihály Utódai Budapest

kizárólagosan IV. kerület, Váci-utca 24.

INTERIEURS. Művészi kivitelű diszes és egyszerű berendezések eredeti tervek szerint.

!Gyomorbajosoknak!

Mindenkinek, aki hűlés, gyomor túlterhelés rossz, nehezen emészthető, forró vagy nagyon hideg ételek élvezete mértéktelen életmód következtében gyomorbajt, mint:

Gyomorkatarrus, gyomornyomás, gyomor fájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodása van, egy igen jó háziszor ajánlható mely kitűnő eredménnyel már sok év óta ki van próbálva ez a szer a

Hubert Ullrich-féle gyógynövénybor.

Eme gyógynövénybor előnyösen ismert gyógyerejű növények és jó bor keverékéből áll, mely erősíti és fenntartja az emberi szervezetet. A gyógynövénybor megszüntet emésztési zavarokat és elősegíti az egészséges vérképződést.

Ha a gyógynövénybort idejében használják a gyomorbántalmak már csirájában elfojthatók. Ne késlekedjenek ezt tehát idejekorán használni. Jelek mikor használandók: fejfájás, felbőgés, gyomorégés, csömör melyek biztos előjelei a krónikus gyomorbajnak, s ezek nehányszori használat után elmúlik.

Székrekedésnél és ennek kellemetlen következményeitől mint: kolikás fájdalom, sziv dobogás, álmatlanság, ugymint vértolulások és máj, lép- és a Pförtader módszernél a gyógynövénybor a leggyorsabban használ. A gyógynövénybor elősegíti az emésztést és a könnyű székelés által tisztítja a gyomrot és a beleket.

Beteges, sápadt kinézés, vérszegénység, bágyadság, mindmegannyi következményei a rossz emésztésnek nehéz vérképződésnek s a máj beteges állapotának. Étványtalanságnál, ideges lehangoltság és kedélytelenség, valamint gyakori fejfájás és álmatlan éjek után az emberek gyakran elpusztulnak. A gyógynövénybor az elgyengült életerőnek új impulzust ad. A gyógynövénybor emeli az étvágyat, elősegíti az emésztést és a táplálkozást, szabályozza a vérképződést, csillapítja a felizgatott idegek és új életkedvet teremt. Számos elismerő és köszönő levél bizonyítja ezt.

A gyógynövénybor üvegekben kapható: üvegenként: K. 1.50 és 2.—

Ovakodjunk az utánezatoktól

kérjen kifejezetten

Hubert Ullrich-féle gyógynövénybort.

A gyógynövénybor nem titkos szer, a következő anyagokból van összetéve: Malagabor 450.0, borszesz 100.0, Glycerin 100.0, vörös bor 240.0 egres-nedv 150.0, cseresnye nedv 420.0, manna 30.0, majoranna, anis, édes gyökér, amerikai erögyökér, ehaimus gyökér a 10.0.